

Szerkesztőségi iroda:

Nagybcskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,

hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybcskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Egész évre ——— 24 kor.
Félévre ——— 12 .
Negyedévre ——— 6 .
Egy hóra ——— 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybcskerek, 1903.

XXXII. évfolyam. 223. szám.

Péntek, október 2.

A bécsi látogatás.

Nagybcskerek, október 2.

Az orosz cár bécsi látogatása az európai közvéleménnyel együtt egy pillanatra a mi tekintetünket is erre az eseményre irányítja, mert a két uralkodó találkozása nem pusztán udvariassági tény, hanem elsőrangú politikai aktus.

A balkánfélszigeti válság fordulóhoz jutott. És pedig nemcsak a helyszíni viszonyok, hanem az európai közvélemény egy részének a hangulata tekintetében is. A helyszínen a viszonyok odáig mérgeződtek el, hogy alig marad egyéb választás, mint béke vagy háboru. Egyrészt Törökország nem tud megbirkózni a macedón lázadással, mert Bolgárországból folytonosan táplálják a mozgalmat. Másrészt Bolgárország a lázadás szívósságából azt a következtetést vonja le, hogy ütött részére a beavatkozás órája Konstantinápolyban is, Szófiában is egyre jobban megérlelődött tehát az a meggyőződés, hogy Macedónia sorsát egyedül a török-bolgár háboru döntheti el. Ami pedig az európai nemzetek egy részének a hangulatát illeti, a francia sajtó, feltűnő ellentétben az orosz politikával, hosszú idő óta a macedón lázadók és a bolgár fejedelemség oldalán áll. Angolországban viszont újból megmozdul a törökellenes érzés, és igen jelentékeny tényezők, valamint népgyűlések az üldözött, agyongyötört keresztények megmentését sürgetik. A Quai d'Orsayról, valamint a Downing-Streetből korrektül támogatják ugyan a magyar-osztrák-orosz akciót, de a sajtó a csatornán innen és túl napról-napra ennek az akciónak a kudarcát kürtöli, és energikus rendszabályokat követel — Törökország ellen.

Ebben a kritikus pillanatban érkezett egyidejűleg Szófiába és Konstantinápolyba Magyarország, Ausztria és Oroszország nyomatékos figyelmeztetése, hogy a hatal-

masságok föltétlenül ragaszkodnak a status quo-hoz, valamint a reform-programhoz, és esetleges bolgár-török háboruért — a melyből egyik fél sem húzhat hasznot — minden felelősséget a provokáló országra háritanak. Nyomon követi ezt a figyelmeztetést, a melynek üdvös hatása máris észlelhető, a cár látogatása felséges urunknál. A látogatás napja már régebben meglévén állapítva, az eseményeknek ez az összetalálkozása tiszta véletlenség. Ámde a balkánfélszigeti akciót vezető államok uralkodóinak személyes érintkezése a legszorgosabb kiszámítás mellett sem eshetett volna célszerűbb időpontra, mint amilyen a mostani.

A magyar-osztrák és orosz diplomácia hathatós föllépése után ime maguk az uralkodók jönnek abba a helyzetbe, hogy nyilatkozzanak szándékaikról és elhatározásaikról. Unnepélyesen támogatják ilyen módon a diplomácia munkáját. Mert abból, amit mondanak, a schönbrunni beszédek minden szavából ugyanaz a szellem árad ki, amely kezdettől fogva átlengi az egész magyar-osztrák-orosz balkánfélszigeti akciót. Ez az emberszeretet és a béke szelleme. És a szellemben való törekvésük a nagy békemű végrehajtásánál nemcsak a Balkánfélsziget, hanem egész Európa békéjét, a balkánfélszigeti lakosság ember-séges sorsát biztosítja.

A katolikus nagygyűlés. Vaszary Kólos biboros hercegprímás a legközelebb tartandó országos katolikus nagygyűlésre vonatkozólag a következő levelet küldötte Zichy János gróf országgyűlési képviselőnek, a katolikus egyesületek országos szövetsége elnökének:

Méltóságos gróf, elnök ur! Köszönettel vettem méltóságodnak az évi szeptember 15-én kelt megítélt sorait, melyekből örömmel értesültem a IV. országos katolikus nagygyűlés összehívásáról. Meg vagyok győződve, hogy ez a nagygyűlés is üdvös kihatással lesz az öntudatos és irtalmas szeretetből fakadó katolikus társa-

dalmi tevékenység élénkítésére és erősítésére. A följánlott fővédőséget készséggel elfogadom és legközelebbi körlevélben papságomat és híveimet a nagygyűlésen való részvételre buzdítom. Fogadja méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását. Vaszary Kólos biboros, hercegprímás, esztergomi érsek.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/2 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/2-től 1/8-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délben gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad. Zuhanyfürdő egész nap.

— **A király nevenapja.** Október 4-ikén lesz a király nevenapja, melyet mint minden évben, az idén is kegyelettel ünnepelnek meg az országban. Nagybcskerekben ebből az alkalomból október 4-ikén délelőtt 10 órakor a róm. kath. plébánia templomban ünnepi istentisztelet lesz, melyre hivatalosak az összes hatóságok és testületek.

— **A megyés püspök otthon.** Dessewffy Sándor v. b. t. t., a csanádi egyházmegye áldott, jólelkű egyházfejedelme tegnap csaknem fél esztendei távollét után visszatért székhelyére Temesvárra. A püspököt, a ki Wittenberger Antal oldalkanonok és Csepregy Imre püspöki iktató kíséretében érkezett, az indóháznál udvari papjai várták. A püspöki rezidenciában Németh József főlsz. püspök a káptalan tagjainak élén fogadta az egyházfejedelmet, a ki Németh püspök üdvözlő szavaira melegen válaszolt és az egybegyűlt lelkes éljenzései közepette visszavonult lakosztályába. Az egyházfejedelem betegségeiből teljesen felépült és kitűnő színben van.

— **Csongrádmegye új tanfelügyelője.** A vallás- és közoktatási miniszter Scossa Dezső hevesvármegyei tanfelügyelőt, a jeles író, ki hosszabb ideig működött Torontálban is, s itt általános szeretet környezte, a csongrádmegyei tanfelügyelőség élére állította, az ő helyébe pedig dr. Tergina Gyula eddigi csongrádmegyei tanfelügyelőt helyezte át.

— **Uj anyakönyvvezető.** A belügyminiszterium vezetésével megbízott m. kir. miniszterelnök Torontálvármegyében a dolovai anyakönyvi kerületbe Sztojnov Vitályos segédjegyzőt anyakönyv-

A „TORONTÁL“ tárcája

A weimari kongresszusról.

— szeptember végén.

A weimari szép napok tehát véget értek. Pompás egy hét volt, minden tekintetben tanulságos és érdekes. Kétszeresen érdekes annak, aki még nem jött ezen a vidéken, melyet nemcsak az Uristen teremtett jó kedvében, de amelyre a világ legnagyobb szellemei közül nem egy rányomta hatalmas egyéniségének bélyegét.

Mikor ma is lépten nyomon a Schiller és Goethe, a Wieland és Liszt emléke elevenedik meg előttünk. Csoda-e, ha ez az alig 28 ezer lakost számláló város egy hatalmas szellemi központ, melyet látni egyaránt vágyik a német ember és az idegen turista.

Szerencsés egy város, melyet nemcsak a gyönyörű vidék, a kedvező földrajzi fekvés, hanem mindennek előtt és felett fejedelmeinek bőkezűsége és magas szellemi missziója emelt arra a fokra, melyet a legnagyobb városok is méltán irigyelhetnek tőle. A krónikás feljegyezte, hogy 1775-ben, mikor Goethe ide jött, Weimar piszkos, zezugos kis városka volt, melyben reggelenkint kegyetlenül túlkölt a marhapásztor, mikor a rábízott nyáját kihajtotta a legelőre. Este pedig mély sötétség uralkodott a rezidenciában s még a herceg előtt is lámpással járt a szolgál. Aki

átment a vásártéren (most itt vannak a jobb szállodák), az bizony könnyen abba a helyzetbe jutott, hogy a városházába kellett menekülnie a rakoncátlan ökrök és sertések elől, miként azt megcselekedte Amália nagyhercegnő udvarhölgye, Thusnelda von Göchhausen.

Nemcsak azért idéztem e leírást, mert magyar ember irta, egy Eszterházy herceg, ki az eisenstadti színháznak volt vezetője, de főleg azon okon, hogy kimutassam, mikép ezen a vidéken is, mely ma oly magus fokán áll az európai kulturának, százharminc évvel ezelőtt semmivel sem volt különb akár egy magyar vidéki városnál is.

Legtöbbet Károly Ágost nagyfejedelemnek köszön a város és édes anyjának Amália főhercegnőnek, kik, miként minden művelt ember előtt bőven ismeretes, egész „muzsa-udvar“ tartottak. A legelső nagynevű ember, kit ide hívtak, Goethe volt, ki rövid ideig mint államminiszter is szerepel. Herder weimari superintendens volt, Wieland a fiatal hercegeket neveli, Schillert a jeni egyetemről csábították ide, az udvarnál működnek Hummel és Fleischer s utóljára, de épen nem utolsónak említem a mi Liszt Ferencünket, ki hosszú évek során át szerzett e helyen tiszteletet és dicsőséget a magyar névnek. (A Liszt-muzeumról külön cikkben óhajtok beszámolni.) Egyszóval nem túlzás, ha Weimarról büszkeséggel mondják, hogy a német tudomány és irodalom egyik legelőkelőbb központja.

Hogy ma is vezető szerepet játszik e téren, arról bőven nyílt alkalmunk meggyőződni az irodalmi és művészeti kongresszus 8 napja alatt. De bámuló tisztelettel konstatálhattuk, hogy a nagyhercegi uralkodó családból nem halt ki az az ideális érzés, mely a világtörténelemben jelentékeny helyet biztosított Károly Ágostnak, anyjának és utódjának Károly Sándor nagyhercegnek. Hogy egyebet ne említsünk, a kongresszus megnyitó ülésén, mely pedig két óra hosszat tartott, mindvégig ott volt Paulina nagyhercegnő, a mostan uralkodó nagyherceg anyja. (A nagyherceg betegeskedik s fürdön van, de wartburgi kastélyában fogadja a kongresszust szeptember 30-án.) A többi üléseken, minden banketten és összejövetelen képviseltette magát valamelyik kamarással, kik közül legbuzgóbb volt Egloffstein báró, kinek neve egyébként a Goethe krónikákban is sűrűn szerepel. Vasárnap délután pedig az egész társaságot meghívta a nagyhercegnő a híres Belvedere-kastélyába, hol jelenleg nyaral. Ez a kastély híres arról, hogy ott van a legszebb nyári színház, (ők Naturtheaternak hívják) ahol Isten szabad ege alatt játszották a Goethe és egyéb „tehetséges“ drámáirók színműveit.

Itt a nagyhercegi lak, afféle kis Schönbrunn, előtt, tágas terraszon egybegyűlt az egész udvar. Az érkező kongresszistákat és nejeiket az udvari kamarás és udvari hölgyek fogadták, legnagyobb részt német arisztokraták s miután ezekből a nemzetiségre, származásra, nevelésre, felekezetre

vezető helyettesé nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és a házasságkötésnél való közreműködéssel is megbízta.

— **Tanügyi áthelyezés.** A vallás- és közoktatási miniszter Keleméri Béla szerbnagyszentmihályi áll. polgári iskolai segédtanítót jelenlegi minőségében az ujszentannai állami polgári iskolához helyezte át.

— **A jegyzők országos gyűlése.** Megirtuk, hogy az országos jegyző-egyesület most tartotta Budapesten évi rendes közgyűlését. Pótlólag közöljük itt, hogy a közgyűlésen a torontálvármegyei jegyző-egyesület Vihely Géza, Forster Imre és Martin János képviselték. A gyűlésen a torontálvármegyei jegyző-egyesületnek két indítványát tárgyalták. Az egyik az, hogy a hivatalától felfüggesztett községi előjáró, segéd-és kezelő-személyzeti tag, a mennyiben nem hivatalvesztéssel büntetett, már az elsőfokú határozat meghozatala után helyeztessék vissza hivatalába. A másik indítványa pedig, hogy a községi illetőség helyes alapon szabályoztassék. A közgyűlés az indítványokhoz hozzájárult és az elsőfokú utasította, hogy ez irányban kellő lépéseket tegye meg.

— **Változások az egyházmegyében.** A megyés püspök a következő lelkészeket disponálta: Tomasics Mályás weitzenriedi adminisztrátort hasonló minőségben Istvánföldre, Orbán Gergely istvánföldi plébános helyettesét hasonló minőségben Szászabányára, Balás Vincét Szászabányáról Aninára, Telbisz János németécskai káplánt Weitzenriedre adminisztrátorrá, Tell János nagyjécsai segédlelkészt Écskára, végül Berky János szajáni és Feyér Imre temesvári segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezte.

— **Pótvizsgák a közigazgatási tanfolyamon.** A nagybecskereki községi közigazgatási tanfolyamon tegnapi előtt tartották meg a második félévi pótlóvizsgát, tegnap és ma pedig pótszigorlatot tettek a hallgatók. A pótszigorlatok a mai nappal véget értek.

— **Rákóczi-ünnep Zombolyán.** A zombolyai „József-kör”, legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy Rákóczi-ünnepet rendez. Az ünnepélyen való közreműködésre fölkéri mindkét ottani dalárdát. A részletes program megállapítása végett pedig egy szűkebb bizottságot küldtek ki melynek tagjai: dr. Reichrath Miklós elnök, Linster Mátys ifj. alelnök, Halm Antal jegyző, Wiszkoecill Alajos és Ackermann József. Az ünnepet október 18-án tartják meg.

— **Agárverseny.** A Torontálvármegyei Agársz- és Lovasgyelet folyó évi kölyökagárversenyét október hó 16-án fogja Nagyikindán megtartani.

— **A viharprófeta meghalt.** Nem kérünk belőle, de tulajdonképpen illenék, hogy az idő vagy egy hétig gyászoljon. A jó Falb Rudolf ugyanis, aki annyi ideig állott hadilábon az időjárásal, immár nem száll vele vitába, mert hosszabb szenvedés után meghalt Berlinben. Falb Rudolf, aki egyébként elsőrangú meteorológus volt s a földrengés és időjárás-terória megalkotója, 65 évet élt, de ugyilátszik nagyon hálátlan volt a foglalkozása anyagilag is, mert az utóbbi években

nagy nyomorral küzdött s hosszú betegségében a halál szinte megváltás volt reá nézve. Nem mulaszthatjuk el itt egyuttal, hogy hattudalát vagyis utolsó jóslatát ki ne adjuk s ezuttal talán lesz annyi kegyelettel íranta az idő, hogy nem cáfolja le. Falb utolsó jóslása októberre szól és pedig a következőképen: E hónap első harmada ingadozó hőmérséklet mellett esős lesz. A második harmadban a lecsapódások eleinte gyakoribbak lesznek, a hőmérséklet pedig alább száll. Azután az időjárás nagyon szárazzá változik, míg a harmadik harmadban ismét esőzés áll be és a hőmérséklet szokatlanul magasra emelkedik.

— **Az orsz. vásár és a marhavész.** A földmívelésügyi miniszter a f. hó 8-án Nagybecskereken megtartandó országos vásár ügyében a következő átiratot intézte Torontálvármegye alispánjához:

A Nagybecskereken f. hó 8-án megtartandó országos aliatvásárra Torontálvármegye antalfalvai, nagybecskereki, nagyikindai, nagyszentmihályi, pancsovai, párdányi, perjámosi, törökbecsei, törökkanizsai és zombolyai járásokból származó kerdőző állatok felhajtását megengedem azzal, hogy ragadós száj- és körömfájással fertőzött községekből, valamint vészkerületekbe és községekből és ezeken keresztül kerdőző állatok felhajtására, ugyszint ezen vásárról a budapesti marhavásárra, továbbá Ausztriába vagy a külföldre irányítása feltétlenül tilos. Sertéseknek ezen vásárra való felhajtása szintén tilos. A vásártér bejáratánál kellő számú állatorvos felügyelete alatt felhajtott állatok megvizsgáltassanak. A vásár lefolyásáról a törvényhatósági kir. állatorvos írásbeli jelentést teygen nekem.

— **Összegett leány.** Annak a bizonyos cseléd-istáságnak lett áldozata tegnap egy nagybecskereki cselédleány. Tegnap délután ugyanis a Temesvári-utcában lakó Moskovics Davidné a tegnapi zsidó-ünnep alkalmából az egész napon a templomban volt, a honnan csak délután 6 óra tájban ment haza s mivel az egész napot böjtöléssel töltötte, meghagyta cselédjének Pálnak Máriának, hogy készítsen hamarosan vacsorát. A leány, hogy minél kényelmesebben raklasson tüzet, spirituszt öntött a fára s azt meggyújtotta. A láng azonban hirtelen kicsapott a tüzhelyből s lángborította a szerencsétlen leány ruháját, aki ijedtében fejét vesztve az üzleten keresztül az utcára, onnan pedig a szomszédban levő mézszárszékbe rohant. A lángban álló leány jajveszékülésére előrohant Pretz Albert napszamos, majd a többi elősiető szomszédok és járó-kelők lerántották a szerencsétlen leány testéről a ruhát s igyekeztek őt a rettenetes helyzetből megszabadítani, ami félig-meddig sikerült is, de azért szörnyen összeégett. A leányt életveszélyes égési sebével a közkörházba szállították, ahol nyomban kezelés alá vették. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy nem terhel-e esetleg más valakit a szerencsétlenségért felelősség.

— **Leégett paplak.** Nagy tűz volt a napokban Tóban. A pusztító elemnek a róm. katolikus paplak esett áldozatul. A tűz olyan nagy volt, hogy elégett az épületnek nemcsak a teteje,

hanem az ajtók és ablakok is. Majd behatolt a szobákba, a hol elégtek a plébános butorai. Hasonlóképpen az udvaron levő takarmány és gazdasági szerek is a lángok martaléka lettek. A tűz végül átterjedt a szomszéd portára is, a hol Udvari Mártonnak dohánypajtája és sertés-ólya pusztult el. A tóbai uradalomnak mint kegyurnak kára 1880 kor., Rákosi János plébános pedig 1700 korona kárt szenvedett.

— **Elfogott kivándorlási ügynökök.** Mint Versecről írják, az ottani rendőrségnek e napokban ép akkor sikerült rajta csipni két kivándorlási ügynököt, mikor azok atkos mesterségüket akarták tűzni. A két ügynök, Hoffmann János és Kozár Péter, 25 ottani munkás-családot akartak arra csábítani, hogy Romániába vándoroljanak ki és ez majdnem sikerült is nekik, mikor a rendőrség rajta kapta és partfogásába vette őket. Az elfogott ügynököknél nagyobb pénzösszeget találtak, melynek kivándorlási célokra kellett volna szolgálnia.

— **Az adakalehi őrség.** Az Orsova melletti török szigetre, Adakalehra tudvalevően minden esztendőben más-más ezred küld őrséget a temesvári hadtest területéről. A legutolsó esztendőben az aradi cs. és kir. 33. gyalogezreden volt az őrség sora. Most jár le ez a kötelezettség s az aradi katonák, számszerint negyvenhatan, tegnap érkeztek haza parancsnokuk, Eitel főhadnagy vezetése alatt. A 33 gyalogezredbelieket a 29. ezred katonái váltják föl Adakalén.

— **Életmentés a kutból.** Nagyikindán a minap majdnem áldozatul esett a szülei gondatlanságnak egy másfél éves kis fiú. Sztójkov Misa első negyedbeli lakos kis másfél éves fiacskája az udvaron máskálva játszadozott és valahogy a kuthoz csuszott, melynek alacsony kávján bekandikált a kutba, miközben egysülyt vesztett és belebukott. Az anyja, ki ott ült az udvaron, ezt észre sem vette és a gyermek biztosan belevész a kutba, ha a véletlenül arra haladó Baity Misa borbély a kis gyermek sikoltására be nem megy az udvarra. Hailotta a gyermek hangját és gyors elhatározással az ostorfán beereszkedett a kutba és nagy erőfeszítéssel nagy nehezen elkapta a felbukkant gyermeket egyik kezével, míg a másik kezével az ostorfába kapaszkodva tartotta magát, várva hogy kihuzzák őket. Amint felhúzták, a rémült anya a gyermeket elkapta és az életmentőt beejtették a kutba, ki kevés híjja, hogy bele nem fult.

— **Az örült anya rámtette.** Doklin községből jelentik: Néhány hónappal ezelőtt hosszú betegség után elhalt Krájován Lázár jómódu gazda, a ki feleségén kívül négy kiskoru gyermeket hagyott hátra. A szerencsétlen asszony annyira szívére vette férjének halálát, hogy megtébolyodott. Tegnapi előtt magára maradt otthon legidősebb gyermekével, a nyolc éves Szavettával, mivel nyugodtan elbeszélgetett. Egyszerre felugrott, gyermekére zárta a szoba ajtaját, felrohant a padlásra és felgyújtotta a házat. A szerencsétlen gyermek már-már bennégett, a mikor kiáltásaira feltörték az ajtót és kimentették a biztos tüzhálából. Mindazonáltal súlyos égési sebeket szenvedett. A szerencsétlen anyát és gyermekét ápolás végett beszállították a közkörházba.

és gondolkodásmódra ugyancsak „vegyes” társaságból egy nagy kör lett, megjelent a nagyhercegnő, kit egy a zöld bokrok mögött elhelyezett katonazenekar üdvözölt a Tannhäuser-induló hangjaival. Erre aztán egytől-egyig bemutatták az idegeneket és a nagyhercegnő másfélórán keresztül mindegyik részére talált egy-két barátságos szót. Kitűnően van informálva a magyar politikáról is, s tölem legnagyobb csodálkozásomra azt kérdezte, vajjon hogy fog a krízis végződni s nem kell-e nagyon véres eseményektől tartani, ha a nép most fog választani.

A bemutatások után hercegi, helyesebben mondva nagyhercegi buffet-vel szolgálták a vendégeknek, aztán megnéztük az említett „Naturtheater”, bizonyára egyikét a legérdekesebb nevezetességeknek. Egy tágas tisztás két részre van választva. Egy magasabb és alacsonyabb részre. Ez utóbbi a néző tér. Fenn a színpadon pedig a kertészeti mesterei csináltak örök zöld lombból kulisszákat. Az udvari színház egyik szeretetreméltó művésznője, ki társaságunkban volt, vállalkozott arra, hogy néhány költeménnyel demonstrálja a „terem” kitűnő akusztikáját s vállalkozása valóban pompásan sikerült. A szintén velünk levő Ernest von Wildenbrücknak néhány remekét szavalta, tomboló tetszés mellett.

A nagyhercegnő példáját követte az egész város. Első sorban a szász-weimari-eisenachi nagyfejedelemség államminisztere dr. Rothe egy igen szeretetreméltó művelt öreg ur, ki nem

csak részt vett a gyűléseken, eljött minden összejövetelre, de fényes estélyt is adott házában a kongresszisták tiszteletére, amelyen a város összes számottevő egyvénein, az írón és művészekén kívül a nagyhercegnő is megjelent egész udvarával. Az udvar hölgyei és urai szintén résztvettek a kongresszus tiszteletére rendezett díszelőadáson, („Lohengrin“-t adták igen jó előadásban) eljöttek az „Erholung” című klub estélyére s minden tekintetben igyekeztek a polgársággal karöltve a weimari tartózkodást kellemessé tenni. Legtöbbet fáradozott a kongresszus sikerén dr. Bojanovsky, belső titkos tanácsos, az udvari könyvtár, a világ egyik legértékesebb könyvtárának őre, ki csodálatos agilitással küzdötte le azt a sok nehézséget, mely egy ilyen hálátlan feladat nyomában jár.

A kongresszus 8 napig tartott, tehát bőven maradt idő a város nevezetességeinek tanulmányozására. Pedig nevezetességek nélkül nem szűkölködik. A német szellemóriásoknak nem egy emléke áll itt, mely előtt tisztelettel áll meg az idegen is. Vagy ki ne akarná látni Ritschel híres kettős szobrát, mely Schillert és Goethet ábrázolja? S ugyancsak e kettőnek szól látogatásunk a „Fürstengruft“-ban, ahol az uralkodóház tagjainak érekeposorsója mellett áll a két nagy költő fakoporsója. De szobrot állítottak Herdernek, Wielandnak, Károly Ágostnak és Hummelnek, kiről melleleg meg kell jegyezni, hogy Pozsonyból származott ide.

A muzeum egyike a legérdekesebb hasonló intézeteknek. Bőven van benne kép Rubens, Cranach, Dürer, Holbeintől és a Preiller-féle freskók akár három látogatást is érdemelnek. Meglátogatjuk a Schiller és Goethe által lakott házakat s különös élvezettel szemléljük a kis „Gartenhaus“-t, melybe Goethe visszavonult dolgozni, mikor ráunt a miniszteri gondokra. Egy egész délelőttöt szenteltünk a Liszt-muzeumnak, de erről külön tárcában fogok beszámolni. Ismételten bejártuk a „Schlosspark“-ot, mely remekül fekszik az Ilm pázsitos partján. Kirándultunk a Falkenburg-ba s a nagyhercegnő említett meghívóját követve részt vettünk a páratlanul fekvő Belveder-kastélyban és annak parkjában rendezett ünnepélyen. Kedves régi ismerőseink eikalauzoltak a Weimar mellett fekvő Tiefurt faluba, mely különösen arról híres, hogy remek parkjában itt is, valamint a szomszéd Ettersburgban van egy „Naturtheater”, melyben Goethe idejében rendszeren játszottak, még pedig mint a költő mondja:

In engen Hütten und im reichen Saal,
Auf Höhen Etterburgs, in Tiefurts Thal,
Am lichten Zelt, auf Teppichen der Pracht,
Und unter dem Gewölb der hohen Nacht.

Ez az élet nem egy halhatatlan költeményre inspirálta a nagy költőt, kinek szelleme beara-nyozza Weimar egész klasszikus korát.

De ne dicsérjük a régieket a mostan élők rovására s mondjuk el, hogy a mai Weimar egy páratlanul tisztá, folyton fejlődő város,

tegnap
hetett
téstől.
egy hó
szik. E
Nem a
tornak
nagy tá
akkor
is egy
köles
fejtege
nehán
hogy m
ságon
is, me
ha mi
utóbb
binél.
darab
mellet
tagadá
raffinál
lábaró
egy du
formab
de elvé
igaz-ág
manaps
az ősi
el sen
ma má
jában,
van. M
elismé
szük, h
volna a
volna a
sikerén
alakoka
cimszer
Ballá
alakítás
a klassz
lehet r
elsőrang
Peter
pompás
mint T
általába
kemre
mulattu
hogy te

mely ig
nyöket,
Egy ré
mint W
idegen
a jólé
marban
a város
fogják
szállod
várhat
„drosch
még töl
jönni. C
forgaloz
Vi
igyekez
lakost s
van, ne
német
onnan
sebbel
márkava
magyar
művészi
H
zése ut
Wartbur
társaság
Az
melyne
töttünk

Színház és Irodalom.

* **X. asszony.** Vidám kacagástól volt hangos tegnap este a színház. Igaz, hogy pirulni is lehetett volna, de hát erre nem jutott idő a nevetéstől. Különben is ki pirulna ma már azon, hogy egy hölgy levettökzik a színpadon és ágyba fekszik. Ezt szinte megkívánja a — kulturbestia. Nem akar ez szemrehányás lenni a derék direktornak, akinek elvégre is élni kell, fizetni egy nagy társulatot, amit a tisztelt közönség pedig csak akkor hajlandó fedezni érdeklődésével, ha legalább is egy vetkőző hölgyet kap érte. Nem akarunk erkölcsi prédikációt tartani, sem a színház hivatását fejtegetni, hisz ez ma már neveléses, de lehetetlen néhány ilyen gondolatot elütni, mikor azt látjuk, hogy milyen jól mulattak az emberek ilyen disznóságon — velünk együtt. Igen, mulatunk rajta mi is, mert máson már nem igen tudunk mulatni s ha mi nem nevetünk, hát rajtuk nevetnek. Ez utóbbi pedig mindenestre kellemetlenebb az előbbinél. Azért hát sietünk konstatálni, hogy a darab minden disznósága és minden hülyesége mellett jól mulattunk, minthogy nem is lehet tagadni, hogy a darab tele van pompás raffinált helyzetkomikummal, a mely leveleszi a lábáról a komolykodót. És azután van benne egy darab tisztesség is, a melyet ugyan különös formában adnak be nekünk a francia szerzők, de elvégre is el kell ismerni a szerzők tételének igazságát, hogy a hazugságot és komiszágot manapság inkább megbocsátják az emberek, mint az őszinteséget és a tisztességet, amit legtöbbször el sem hisznek. Mivel pedig az erkölcsi prédikációt ma már könnyebben veszszük be disznóság alakjában, tehát Gavaut és Berr uraknak nyert ügyük van. Mindezek után pedig a szereplőkről szólva teljes elismeréssel beszélhetünk csak róluk. Azt hisszük, hogy ha nem olyan jó előadásban kaptuk volna a darabot, hát inkább füttyüt, mint kacagott volna a publikum. Ez a nyitja a darab vigszínházi sikerének is. Tegnap este mondhatni kabinet alakokat láthattunk a színpadon. Tarján Irma a címszerepben teljesen beletalálta magát szerepébe, Balla Kálmán Ardoletje egyike legsikerültebb alakításainak, Tihanyi Miklós pedig — bocsánat a klasszikusoktól — de klasszikus volt s joggal lehet remélni, hogy Tihanyi rövid idő múlva elsőrangú művészeink sorában foglal majd helyet. Peterdy Etus bájos kis menyecske volt, pompás volt Czakó és Kantay Teréz, valamint Tihanyi Vilmos és Radnay Zsuzsika általában az egész előadás, mert különben, lelkemre káromkodtunk volna. Így azonban jól mulattunk. Ki tehet róla? — Itt említjük meg, hogy tegnap már új hirdetéses függöny díszlett a

mely ügyesen fel tudja használni azokat az előnyöket, melyeket fekvése vagy történelme nyújt. Egy német városban sines annyira kongresszus, mint Weimarban s ezzel elérték azt, hogy az idegenforgalom évről-évre növekszik. Vele együtt a jólét is s talán felemlítést érdemel, hogy Weimarban egy hét alatt, bár keresztül-kasul jártam a várost, nem láttam koldust. Ha pláne meg fogják érteni, hogy a mai turista kényelmesebb szállodát, gyorsabb kiszolgálást követel s nem várhat mindig a villamosra, hanem néha egy „droschke“-ba szeretne ülni, akkor bizonyára még többen és még szívesebben fognak Weimarba jönni. Csekélységek ezek, de ilyen élénk turistaforgalommal jelentékeny szerepet játszanak.

Viszont dicséretes dolog, hogy mennyire igyekeznek a nagy tradíciókat fenntartani. A 28.000 lakost számláló városnak ma is olyan színháza van, melynek operája és drámája számot tesz a német művészetben. Nem könnyű dolog, ami onnan is kitetszik, hogy a nagyherceg nem kevesebbel mint 250 ezer, tehát egy negyed millió márkával segíti a színházat. Így lehet megmagyarázni a sok kisebb fejedelemségnek viruló művészi és gazdasági életét.

Holnap a kongresszusi munkálatok befejezése után Eisenachba megyünk s onnan fel a Wartburgba, hol a nagyherceg fogadja az egész társaságot nyári lakában.

Aztán elhagyjuk a vendégszerető Weimart, melynek falai között egy felejthetetlen hetet töltöttünk.

B. L.

színházban, melyet Nádas Jenő fe tett izlésesen. A függönyből az ajtó elmaradt, de ez azért történt, mert ujabban ez a függöny-nyílás a színpadra nézve inpraktikusnak bizonyult. (S—s)

* **A vasárnapi előadások.** Vasárnap két előadás lesz. Délután 4 órakor újdonság. A nagy sikerű „Sötét kamara“ című énekes angol bohóságot adják elő. Este pedig Ziehrer nagy népszerű operetteje „A svihákok“ kerül színre, egészen új betanítással s vidéken páratlan fényes kiállításal. Részt vesz benne a társulat összes énekes személyzete. Lányi Edit, Léva Margit, Radnay Zs., Peterdy Etus, Áldory László, Virágh Ferenc, Szénássy György, Tihanyi Miklós, Czakó Vilmos és Vitéz Róberttel a főszerepekben.

* **Zalameai bíró.** Calderon klasszikus színművére, melynek címszerepe Peterdy Sándor, a társulat kiváló művészeinek legkiemelkedőbb alakítása, készül most a társulat drámai személyzete Peterdy rendezése mellett. A klasszikus előadás különösen érdekelheti a tanulóifjúságot is.

* **A „Magyar Lant“** októberi füzeté most jelent meg. E zenei folyóirat, melyet dr. Angyal Armand, dr. Vajda Emil s a társul csatlakozott Kontor Elek szerkesztenek, érdekes tartalommal jelent meg. Vezérelke a most divó cigánykultuszról értekezik, majd a budapesti szemle a fővárosi zenei és színházi életéről hoz kritikai ismertetést, bő színházi rovat nyilatkozik meg a színi viszonyokról, míg a zenei és egyesületi élet rovata hazánk nevezetesebb zenei mozgalmait világosítja meg, végül a külföldi rovat csoportja, ugy a megjelent művek kritikai méltatása tartkítja a lapot. Zenei melléklete Zsadányi Armand igen sikerült „Falusi dalok“ c. lassuját és frissét, majd dr. Angyal A. érdekes „Pater noster“ c. vegyes karát hozza, továbbá Sas Ede szép költeményére, „A lehulló csillagokra“ c. népdalára Reményi Béla által szerzett dalát, végül „Azt kérdezi az a barna kis leány“ c. hangulatos népdal sikerült cimbalom átiratát közli. Ezen élénken és szakértelemmel szerkesztett lap a zeneművészet barátainak pártolására érdemes s olcsósága mindenki számára hozzáférhetővé teszi, mert felvére csak 4 korona, 2 forint, az előfizetési díja, így mindenkinek melegen ajánlhatjuk. Az előfizetési pénzek Magyar Lant Győr címén küldhetők.

TAVIRATOK

A válság.

Találgatások.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) A válság és a jövő kormány dolgában erősen folynak a találgatások. A jövő miniszterelnökök listájában politikai körökben leggyakrabban emlegetik Széll Kálmán, Wekerle Sándor és ismét Khuen-Héderváry Károly gróf nevét. Természetesen mindezek csak homályos találgatások, mert a válság ügyében e héten fordulat nem várható.

A válság intézése.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint félhivatalosan jelentik, a kormányválság elintézése érdekében a jövő hét elején az orosz cár elutazása után haladéktalanul megtörténnek a lépések s a legelső lépés a lemondott miniszterelnök audienciája lesz.

A miniszterelnök Bécsben.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) Khuen-Héderváry Károly gróf október 5-én hétfőn Bécsbe utazik s jelentést tesz a királynak a helyzetről s egyuttal átveszi a felségnek újabb utasításait.

A király Budapesten.

Budapest, okt. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint politikai körökben beszélnek, a király a jövő hét elején valószínűleg Budapestre érkezik s a válság elintézéséig itt marad.

Fejedelmi vendég Vas megyében.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szombathelyről jelentik, Ferenc bajor királyi herceg Sárvarra érkezett, ahol nagy vadászatok lesznek. A herceg hat napot tölt a sárvári kastélyban.

Az öreg bakák visszatartása

Budapest, október 2. (A „Torontál“ ered. táv.) Ma lett volna a képviselőház kérvényi-bizottságának az ülése az öreg bakák visszatartásának a dolgában, a melyre nézve a Ház sürgős jelentéstételre utasította a bizottságot. A bizottság ülésén megjelent Khuen-Héderváry Károly gróf is, mindazonáltal az ülést nem tartották meg, mert a tagok nem jelentek meg elégséges számban s így a bizottság ülést keddre halasztották.

Anarkista röpiratok egy kaszányában.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ ered. táv.) A belvárosi laktanyában a tisztetek előtt feltűnt, hogy egy idő óta a legénység körében nagy nyugtalanság uralkodik. A tisztetek kutatták a nyugtalanság okát s rájöttek, hogy a legénység között ismeretlen kezek anarkista röpiratokat osztottak szét. A legénységet megmotozták s tényleg találtak náluk több száz röpiratot, a melyekben állítólag a király személye ellen irányuló versek is vannak. Az ügyben szigorú vizsgálat folyik.

Ne bánts a magyart.

Budapest, okt. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A magyar nemzetet megsértő Formanek főhadnagy segédei igazolást mutattak fel az ezred parancsnokságtól s kijelentették, hogy felük a neki imputált sértő beszédet nem mondotta s távol áll tőle minden a magyar nemzetet sértő szándék. Zolnay segédei erre sajnálkozásukat fejezték ki a történetekért, de Zolnay nyílt leveleért a fegyveres elégtételnek meg kellett történnie. Kardpárbanban állapotok meg, lovassági kardokkal, bandázs nélkül harc képtelenségig s a párbajt ma déli fél 2 órára tüzték ki. Zolnay meg is jelent segédeivel, Bartha Ferenc és Lengyel Zoltán képviselőkkel, Formaneké azonban csak levelet küldtek, a melyben kéri, hogy Zolnay előéletének megállapításáért a párbajt halasszák el. A párbaj így el is maradt.

Gyilkos sikkasztó.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) Eperjesről táviratozzák: Kiss József adópénztáros tetemesebb összeget sikkasztott miert is dr. Stephány Nándor városi rendőrkapitány megjelent Kiss hivatalában, hogy letartóztassa. Erre Kiss revolvert rántott elő és agyonlőtte a főkapitányt s azután önmagát. A véres eset óriási szenzációt kelt s nagy a részvét a fiatal 30 éves főkapitány iránt, ki tavaly nősült s irodalmi működést is folytatott.

Általános sztrájk Pécsen.

Budapest, okt. 2. (A „Torontál“ eredeti táv.) Mint Pécsről jelentik, az ottani közművesek sztrájkját hétfőn általános sztrájk követi. Elkezdik a sztrájkot a Zsolnai-gyár munkásai és velük együtt azután sztrájkba lépnek az összes cipész, vas, bőr, asztalos és szabó munkások. A nagy sztrájkmozgalom élénk izgalmat kelt Pécsen.

Katonák önkéntes bevonulása.

Budapest, október 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Nagyváradról jelentik, az ottani 37. gyalogezrednél október 1-ig 300 ujonc jelentkezett önkéntesen, úgy, hogy itt az öreg bakák nagy részét hazaengedhetik. Az egyéves önkéntesek közül is sokan vonulnak be, úgy hogy itt ezzel csaknem teljesen pótolva van az ujonchiány.

Határidő-üzlet.

Budapest, október 2. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak nagyjából változatlanok. Déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (októberre)	7.58—
Buza (áprilisra 1904.)	7.72—
Tengeri (májusra 1904.)	5.29—
Zab (októberre)	5.33—
Rozs (októberre)	6.18—

Közgazdaság.

Piaci árak.

Hivatalosan feljegyeztettek a Nagybecskereken, 1903. évi október hó 2-án megtartott heti vásár alkalmával:

Buza	50 kilogramm	7.— korona
kétszeres		6.—
rozs		5.50
árpa		4.80
zab		5.—
kukorica		5.30
(uj)		5.20
repece		10.—
széna I.		3.—
II.		2.50
szalma I.		1.50
II.		1.—
burgonya	50	1.20
marhahús I.	1 kilogr.	1.04
II.		—96
borjú hús		1.20
disznó hús		1.12
juh hús		—80
zsir		1.80

VÁROSI SZÍNHÁZ.

Nagybecskerek, péntek, október hó 2-án:

Gyurkovics lányok.

Életkép 4 szakaszban. Irta: Herczeg Ferenc.

Kezdeté 8 órakor.

Holnap, szombat, október hó 3-án:

Lotty ezredeséi.

Énekes bohóság 2 felvonásban.

Vonatok érkezése és indulása

Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1903. október hó 1-től.

Érkezik:

a) A nagybecskereki pályaudvarra:

Temesvár, Versecz, Zombolyáról: délelőtt 9 óra 33 p.
 Pancsováról: délután 5 óra 55 p.
 Budapest—Szegedről: reggel 7 óra 22 p.; délután 4 óra 35 p.
 Budapest—Nagykikindáról: este 9 óra 53 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarra:

Zombolyáról, Verseczről, Alibunáról és Temesvárról: este 7 óra 15 p.
 Mődösről: minden kedden, pénteken és vasárnapon reggel 6 óra 28 p.
 Pancsováról: reggel 7 óra 23 p.
 Zombolyáról: (keskenyvágányú vonal) reggel 8 óra 23 p.; este 6 óra 55 p.

Indul:

a) A nagybecskereki pályaudvarról:

Zombolya, Temesvár, Verseczre: délután 4 óra 45 p.
 Pancsovára: délelőtt 8 óra 23 p.; délután 6 óra 20 p.
 Szeged—Budapestre: d. e. 11 óra 12 p.; este 6 óra 46 p.
 Nagyikinda—Budapestre: reggel 6 óra 7 p.

b) A nagybecskerek-bégaparti pályaudvarról:

Temesvár, Versecz, Antalfalva—Pancsova és Alibunárra: reggel 3 óra 33 p.
 Zombolyára: (keskenyvágányú vonal) reggel 3 óra 58 p.; délután 5 óra 10 p.
 Mődösra: minden kedden, pénteken és vasárnapon délelőtt 11 óra 38 p.

A Gimnázium-utca 475. számú házban

egy nagy

uteai lakás

f. évi november 1-től kiadó.
Bővebb értesítést ad a háztulajdonosMaugsch Albert,
ügyvéd.

(781—3.2)

Irnok.

Alulirotnál egy a jegyzői teendőkben jártas egyén azonnal alkalmazást nyer.

Zichyfalva, 1903. évi szept. hó 27-én.

Martin József,

(779—3.3)

jegyző.

HIRDETMÉNY.

Nagyméltóságú gróf Karátszonyi Jenő ur bánlaki hitbizományi uradalma kertészetében átiskolázott 1—3 méter magas törzsű fenyők (Abies) eladásra bocsájtatnak.

Venni szándékozók bővebb felvilágosítást a bánlaki központi uradalmi irodában nyerhetnek.

Ur adalmi felügyelőség
Bánlak, Torontálmegye.

(787—3.1)

126003/903.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetés.

Alulirott igazgatóság a magyar királyi államvasutak részére az 1904. évben, illetőleg 1906. év végéig szükséges mintegy 1500 métermázsas bükkfakátrányolaj szállítást biztosítani kívánván, ezennel pályázatot hirdet.

Az ajánlati minta, valamint a szállításokra vonatkozó részletes módozatok, valamennyi hazai kereskedelmi és iparkamaránál megtekinthetők és a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési (A III.) szakosztályánál (Budapest Andrassy-ut 73. sz. II. em. 43. ajtó) kaphatók.

A szabályszerűen kiállított, ivenként egy koronás magyar királyi okmánybéllyel ellátott ajánlatok lepecsételve legkésőbb folyó évi október hó 20-ig déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál benyújtandók, vagy postán odaküldendők és a boríték ezen külcimmal látandó el: „Ajánlat 126003/903. számhoz.”

Ugyanezen időpontig átadandók ugyanott a kötelező minőségű minták is.

Bánatpénz gyanánt az ajánlott anyag értékének 5%, legkésőbb f. évi október hó 19. déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál leteendő.

Budapest, 1903. évi szeptember hóban.

(3 2)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztességesen minden szakismeret nélkül.

Küldje be címét E. 978 jellege alatt a következő címre: **Annoncen-Abteilung des „Merker“ Mannheim,** Meerfeldstrasse. (774—52.4)

130 176/903.

Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetés.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága az 1904. évi január hó 1-től december hó 31-éig, esetleg a következő két évben, tehát az 1906. év végéig évenként szükséges: 3000 métermázsas csepű, 3000 métermázsas jutafonal, 500 métermázsas tisztított kender szállítása iránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az igazgatóság jogában állandó a fenti mennyiségekből 25% erejéig többet vagy kevesebbet megrendelni.

Ajánlat tehető egyes anyagokra és kisebb mennyiségekre is egy vagy három évre is.

Az ajánlatok ivenként egykoronás okmánybéllyel ellátva és lepecsételve legkésőbb 1903. évi október hó 15-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak igazgatósága anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál nyújtandók be.

Bánatpénzként az ajánlott anyag egy évi értékének 5%-a legkésőbb 1903. évi október hó 14-én déli 12 óráig a magyar királyi államvasutak budapesti főpénztáránál teendő le.

A szállításra nézve mérvadó és kötelezők a 122.291/96. számú általános szállítási feltételek; a csepű szállítására vonatkozó 40322/92. számú, a jutafonalak szállítására vonatkozó 94683/92. számú és a tisztított kender szállítására vonatkozó 40.322/92. számú különleges feltételek.

A pályázat és szállításra vonatkozó egyéb részletes módozatok az ajánlati felhívásban foglaltak, mely az igazgatóság anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál, az üzletvezetőségeknek, valamint a kereskedelmi és iparkamaráknál betekinthető.

Az anyag és leltárbeszerzési szakosztály ezen ajánlati felhívást ingyen adja ki, esetleg posta útján is megküldi.

Budapest, 1903. évi szeptember hó.

(3 2)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

137.433/1903.

Magyar királyi államvasutak.

Pályázati hirdetés.

(Faszén szállítása iránt.)

A magyar királyi államvasutak igazgatósága 1904. évi január hó 1-től számítandólag egy, illetőleg három éven át évenként mintegy 19.000 q faszén szükségletét biztosítani óhajtván, eziránt nyilvános pályázatot hirdet.

Az ajánlatok 1903. október hó 29-én betervezterdők, a bánatpénzek pedig a megelőző napon déli 12 óráig beküldendők. A pályázatra vonatkozó részletes feltételek, ugyszintén az általános és különleges szállítási feltételek a magyar királyi államvasutak anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, Andrassy-ut 73., II. emelet, 43. ajtó), valamint minden üzletvezetőségnél megtekinthetők, vagy a megállapított ár előzetes lefizetése mellett a magyar királyi államvasutak budapesti nyomtatvány-tárnál posta útján is megrendelhetők, megjegyezvén, hogy a különleges szállítási feltételek minden példányért 30 fillér, az általános feltételekért pedig 50 fillér fizetendő.

A feltételek posta útján való küldése esetén 20 fillér postaköltség is beküldendő.

Budapest, 1903. szeptember hóban.

(3.2)

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Üzlet-megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására adni, hogy helyben, a **Hunyadi-utcán, a városháza épületében**

üvegkereskedést

nyitottam. Raktáron tartok: üveget, képet, tükröt, lámpákat, porcellánárut, majolika-árut, nippeseket és egyéb luxus-árut nagy választékban és a legolcsóbb áron.

Elvállalok minden üveges munkát, u. m.: ablakbevéágásokat, képek beramázását a legolcsóbb áruk mellett.

Kérem a n. é. közönség szives pártfogását és vagyok kiváló tisztelettel

(778—3.2)

HIRT J.

27766/903. sz. III.

Magy. kir. államvasutak.

Üzletvezetőség Szeged.

Pályázati hirdetés.

A Dálja állomáson megüresedő vendéglő bérletére ezennel nyilvános pályázat hirdettetik. A bérlet fenti vendéglőre nézve 1904. évi február hó 19-ével veszi kezdetét és tart ezen időponttól számított öt éven át, vagyis 1909. évi február hó 18-ig. Bérletnek a következő helyiségek bocsájtatnak rendelkezésére:

Lakásul: 1 kis szoba a melléképületben 66 m², 1 szoba 20.25 m², 1 szoba 18.38 m², 1 előszoba 5.90 m², 1 konyha 7.23 m².

Azonkívül: 1 pincér szoba 5.6 m², 1 főző konyha 37.1 m², 1 élés kamra 7.0 m², 1 mosó konyha 14.8 m², 1 padlás 100 m², 1 pince 66 m², 1 ételfelhúzó 3.07 m², I.—II. oszt. étterem 67 m², III. oszt. váró- és étterem 89 m², 1 jégverem 63.0 m², vendéglő előtti veranda 57.54 m², 1 árnyékszék 2.4 m².

Az egy koronás bélyeggel ellátott és felirattal ellátott, lepecsételt, borítékba zárt, nemkülönböztetett okmányokkal felszerelt ajánlatok 1903. évi október hó 17-iki déli 12 óráig az alulírt üzletvezetőség általános osztályának főnökénél (Üzletvezetőségi palota I. emelet 21. sz. ajtó) vagy személyesen, vagy kir. posta útján benyújtandók.

Bánatpénz fejében a bérletre 200, azaz kétfélszáz korona készpénzben vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban, a szegedi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál 1903. évi október hó 16-án déli 12 óráig vagy személyesen leteendő vagy kir. posta útján beküldendő.

Megjegyeztetik, hogy a közös célra szolgáló III. oszt. váró- és étterem fűtése és világításának felét a vasutintézet viseli.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a nevezett üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (I. emelet 12. sz.) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, miért is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Szeged, 1903. szeptember hóban.

(3.3)

Az üzletvezetőség.

(Utánnomás nem díjazatik.)

HIRDETÉSEK

FELVÉTELEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.